

RPA's påverkan på internfakturering

En kvalitativ studie hur robotiserad processautomatisering har påverkat internfaktureringen i koncern X

Minnéa Rönnqvist

Examensarbete för företagsekonomi (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2023

EXAMENSARBETE

Författare: Minnéa Rönnqvist

Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa

Inriktning: Ekonomiförvaltning

Handledare: Cilla Salo

Titel: RPA's påverkan på internfakturering – En kvalitativ studie hur robotiserad processautomatisering har påverkat internfaktureringen i koncern X

Datum: 20.11.2023 Sidantal: 41

Bilagor: 2

Abstrakt

Detta examensarbete handlar om vilken påverkan RPA har på internfaktureringen. RPA står för robotiserad processautomatisering och används för att automatisera rutinmässiga arbetsuppgifter. Internfakturering innebär fakturering av interna kostnader mellan bolag inom en koncern.

Syftet med arbetet var att ta reda på varför koncerner använder sig av internfakturering, hur användningen av RPA påverkar de anställdas kompetenser samt eventuella för- och nackdelar med användningen av RPA.

I teoridelen redogörs vad internfakturering och internprissättning innebär. Teoridelen behandlar även vad RPA är och hur RPA används samt vilka kompetenser anställda behöver för att göra internfaktura och kompetenser som behövs som en användare av RPA. I arbetet användes en kvalitativ forskningsmetod i form av intervjuer med koncernens anställda som jobbar med internfakturering samt enkätfrågor som besvarades av koncernens internfaktureringsexpert.

Resultatet visar att internfakturering är viktigt inom koncerner för att möjliggöra en korrekt fakturering och beskattning ur olika ländes synvinklar. Resultatet visar att IT-kunskaper är viktiga för RPA användare, det framkommer även att det är individuellt hur mycket man behöver kunna om RPA som användare. RPA har flera fördelar men även några nackdelar.

Språk: svenska

Nyckelord: internfakturering, internprissättning, RPA, kompetenser

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Minnéa Rönnqvist

Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa

Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto

Ohjaaja(t): Cilla Salo

Nimike: RPA:n vaikutus sisäiseen laskutukseen – Kvalitatiivinen tutkimus siitä, miten robottiprosessinen automatisointi on vaikuttanut konserni X:n sisäiseen laskutukseen

Päivämäärä: 20.11.2023 Sivumäärä: 41

Liitteet: 2

Tiivistelmä

Tässä opinnäytetyössä käsitellään RPA:n vaikutusta sisäiseen laskutukseen. RPA on lyhenne joka tarkoittaa robottiprosessinen automatisointi, ja sitä käytetään rutiinitehtävien automatisointiin. Sisäisellä laskutuksella tarkoitetaan konsernin sisäisten kustannusten laskutusta yrittysten välillä.

Työn tarkoituksena oli selvittää, miksi konsernit käyttävät sisäistä laskutusta, miten RPA:n käyttö vaikuttaa työntekijöiden osaamiseen sekä RPA:n käytön mahdolliset edut ja haitat.

Teoriaosuudessa kuvataan, mitä sisäisellä laskutuksella ja siirtohinnoittelulla tarkoitetaan sekä mitä RPA on ja miten RPA:ta käytetään. Teoriaosuudessa kuvataan, millaista osaamista työntekijät tarvitsevat sisäisen laskutuksen tekemiseen ja millaista osaamista RPA:n käyttäjänä tarvitaan. Työssä käytettiin kvalitatiivista tutkimusmenetelmää, joka muodostui sisäisen laskutuksen parissa työskentelevien konsernityöntekijöiden haastatteluista ja kyselytutkimuskysymyksistä, joihin vastasi konsernin sisäisen laskutuksen asiantuntija.

Tulos osoittaa että, konsernien välinen laskutus on tärkeää, jotta laskutus ja verotus olisi asianmukaista eri maiden näkökulmasta. Tulos osoittaa myös, että RPA:n käyttäjänä tietotekninen osaaminen on tärkeää, mutta on yksilöllistä, kuinka paljon RPA:sta on tiedettävä käyttäjänä. RPA:lla on useita etuja, mutta myös joitakin haittoja.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: sisäinen laskutus, siirtohinnoittelu, RPA, osaaminen

BACHELOR'S THESIS

Author: Minnéa Rönnqvist

Degree Programme: Business administration, Vaasa

Specialisation: Financial management

Supervisor(s): Cilla Salo

Title: RPA's Impact on Internal Invoicing – A qualitative study on how robotic process automation has affected internal invoicing in Group X

Date: 20.11.2023 Number of pages: 41

Appendices: 2

Abstract

This thesis is about the impact of RPA on internal invoicing. RPA stands for robotic process automation and is used to automate routine tasks. Internal invoicing means invoicing of internal costs between companies within a group.

The purpose of the work was to find out why groups use internal invoicing, how the use of RPA has affected the employees' competencies and possible advantages and disadvantages of the use of RPA.

The theoretical part describes what internal invoicing and transfer pricing means. The theoretical part also describes what RPA is and how RPA is used. The theoretical part describes the competencies that employees need to make internal invoices and the competencies that are needed as a user of RPA. The empirical part consisted of a qualitative research method in the form of interviews with the group's employees who work with internal invoicing and survey questions that were answered by the group's transfer pricing expert.

The result shows that internal invoicing within a group is important to enable correct invoicing and taxation from different countries' points of view. The result also shows that as a user of RPA, IT knowledge is important, it also appears that it is individual how much you need to know about RPA as a user. RPA has several advantages but also some disadvantages.

Language: Swedish

Key words: internal invoicing, transfer pricing, RPA, competencies

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och problemformulering.....	2
1.2	Frågeformulering.....	2
1.3	Avgränsning.....	2
1.4	Metod och tillvägagångssätt.....	3
1.5	Reliabilitet och validitet.....	3
1.6	Disposition.....	4
2	Internfakturering.....	5
2.1	Vidarefakturering.....	6
2.2	Internfaktureringen inom koncern X.....	7
2.2.1	Om koncernen.....	8
2.2.2	Internprissättningen inom koncern X.....	8
2.2.3	Internfaktureringsprocessen i koncern X.....	8
3	Internprissättning.....	9
3.1	Internprissättning – skattemässiga orsaker.....	9
3.2	Internprissättning – koncerninterna orsaker.....	10
3.3	Uträkning av internpriser.....	11
3.4	Armlängdsprincipen.....	12
4	RPA.....	14
4.1	Vad är RPA?.....	14
4.2	Vad används RPA till?.....	15
4.3	Fördelar med RPA.....	15
4.4	Skillnaden mellan RPA och AI.....	16
4.5	UiPath.....	16
4.6	Användningen av RPA i koncern X.....	16
4.6.1	Utvecklingen av användningen av RPA i koncern X.....	19
5	Kompetenser.....	20
5.1	Bokförarens traditionella roll.....	20
5.2	Förändringar i bokförarens roll.....	21
5.3	Kompetenser som behövs vid internfakturering.....	22
5.4	Kompetenser som behövs i framtiden.....	22
6	Empiri.....	23
6.1	Undersökningsmetod.....	23
6.2	Datainsamling.....	23
6.3	Presentation av respondenter.....	23
6.4	Presentation av frågorna.....	24

7	Resultat	25
7.1	Första intervjun	25
7.2	Andra intervjun.....	26
8	Analys.....	34
8.1	Kritisk granskning.....	37
9	Sammanfattning.....	38
9.1	Varför använder man sig av internfakturering inom koncerner?	38
9.2	Vilka kompetenser behöver man som RPA användare?	38
9.3	Vilka är för- och nackdelarna med användningen av RPA inom internfakturering?	39
10	Litteraturförteckning	41

Bilagor

Bilaga 1 – Första intervjuens frågor

Bilaga 2 – Andra intervjuens frågor

Figurer

Figur 1: Internfakturerings exempel.....	5
Figur 2: Riktlinjer vem som skall stå för kostnaderna i koncern X	7
Figur 3: Internfaktureringsprocessen i koncern X	8
Figur 4: Förklaring av RPA.....	14
Figur 5: Internfaktureringsprocessen vid manuellt utförande.....	17
Figur 6: Internfaktureringsprocessen vid halv-automatiserat utförande	17
Figur 7: Internfaktureringsprocessen utförd av RPA	18
Figur 8: Diagram som visar fördelningen av fakturor gjorda manuellt och med RPA. 19	
Figur 9: Diagram som visar fördelningen av fakturor gjorda manuellt och med RPA. 19	
Figur 10: Sammanfattning av fördelar med användningen av RPA.....	39
Figur 11: Sammanfattning av nackdelar med användningen av RPA	40

Definitioner

RPA – RPA står för robotiserad processautomatisering och är en mjukvara som används för att automatisera uppgifter

Koncern – En koncern är en grupp av företag som förenas genom samma ägare. I en koncern finns ett moderbolag och ett eller flera dotterbolag som ägs av moderbolaget

Internfakturering – Faktura från ett bolag till ett annat inom samma koncern.

Internprissättning – Prissättning av internt transaktioner

Armlängdsprincipen – Internationell princip hur internpriser skall fastställas

Internt transaktion - Transaktioner mellan bolag inom samma koncern

1 Inledning

Automatisering har blivit alltmer vanligt och innebär att en maskin eller teknik utför arbetet. En mjukvarurobot är ett digitalt program som används för att automatisera arbete som görs på en dator av en människa. (Automatisering, 2023)

RPA är en förkortning av engelska benämningen Robotic Process Automation. RPA är en mjukvarurobot som används för att automatisera olika processer som annars skulle utföras av en människa. Syftet med att automatisera med hjälp av robotiserad processautomatisering är att effektivisera repetitiva, rutinmässiga arbetsuppgifter så att personalen istället kan fokusera på andra arbetsuppgifter. RPA är anpassat för att automatisera flera olika sorters arbetsuppgifter, främst sådana som är utförda på basis av givna regler och rutiner och som inte kräver kreativitet, såsom vissa delar av internfakturering. (UiPath, u.d.)

Internfakturering är en internttransaktion inom en koncern. Detta innebär att man fakturerar för prestationer som gjorts av ett bolag inom koncern till ett annat, för att kostnaderna och intäkterna skall belasta rätt bolag inom koncernen. I och med automatisering av arbetsuppgifter som tidigare utförts manuellt, har detta en påverkan på personalens kompetenser.

I detta examensarbete kommer jag undersöka hur användningen av RPA har påverkat internfaktureringen i koncern X. I arbetet kommer jag fokusera på hur automatiseringen har påverkat personalens kompetenser samt ta reda på för- och nackdelar med användningen av RPA. I den empiriska delen kommer jag intervjua personalen inom koncernen som jobbar med internfakturering. Jag kommer sedan analysera deras svar för att få en uppfattning om vilken påverkan implementeringen haft på internfaktureringen i koncernen och hur personalen upplever att deras kompetens behov har påverkats av detta.

1.1 Syfte och problemformulering

Allt fler företag väljer att automatisera processer med hjälp av olika tekniker för att effektivisera arbetet och spara in på resurser. I och med automatiseringen och den nya tekniken ändras utförandet av uppgifterna vilket resulterar i en förändring av de anställdas kompetenser.

Syftet med examensarbetet var att ta reda på varför koncerner använder sig av internfakturering och hur användningen av RPA har påverkat personalens behov av kompetenser inom internfaktureringen i koncern X. Syftet var också att ta reda på vilka för- och nackdelarna är med användningen av RPA inom internfakturering.

1.2 Frågeformulering

För att uppnå syftet med examensarbetet undersöktes följande frågeställningar:

- Varför använder man sig av internfakturering inom koncerner?
- Vilka kompetenser behöver man som RPA användare?
- Vilka är för- och nackdelar med användningen av RPA inom internfakturering?

1.3 Avgränsning

Examensarbetet har avgränsats till koncernbolag i Finland. I arbetet presenteras endast leverantören som koncern X använder sig av. Arbetet kommer inte behandla hur man använder sig av internprissättning i skatteplaneringssyften. I arbetet undersöks endast RPA's påverkan i koncern X.

1.4 Metod och tillvägagångssätt

För detta arbete valdes en kvalitativ forskningsmetod, eftersom det är den mest relevanta metoden för denna typ av arbete. När man gör en kvalitativ forskning ligger fokus mer på ord än siffror, där man försöker se en situation genom deltagarnas ögon. (Bryman & Bell , 2014)

I arbetets empiriska del intervjuades tre anställda i koncern x som jobbar med internfakturering. Jag och de tre anställda från koncernen bestämde att intervjuerna skulle utföras på plats vid kontoret där de anställda arbetar. Syftet med intervjuerna var att respondenterna skulle få berätta om sina åsikter och erfarenheter om hur RPA har påverkat deras arbete. I den empiriska delen har koncernens internprissättningsexpert besvarat enkätfrågor gällande internfakturering och internprissättning via en virtuell intervju.

1.5 Reliabilitet och validitet

Reliabilitet och validitet används för att utveckla kriterier för bedömning av en forskning. I en kvalitativ forskning kan reliabilitet jämföras med pålitlighet, vilket innebär att forskaren antar ett granskande synsätt vilket betyder att alla faser av forskningsprocessen ska ha fullständiga och tillgängliga redogörelser. Med validitet syftar man på hur god överensstämmelse det finns mellan teorin och forskarens observationer. Resultatet av reliabiliteten och validiteten kommer presenteras i ett senare skede. (Bryman & Bell , 2014)

1.6 Disposition

Nedan ses uppbyggnaden av examensarbetet:

Kapitel 1 – Kapitel består av en introduktion till ämnet, syftet och frågeställning

Kapitel 2 – I kapitlet förklaras vad internfakturering innebär

Kapitel 3 – I kapitlet förklaras internprissättning och armlängdsprincipen

Kapitel 4 – I kapitlet förklaras vad RPA innebär

Kapitel 5 – I kapitlet redogörs för kompetenser relaterade internfakturering och RPA

Kapitel 6 – I kapitlet presenteras den insamlade empirin

Kapitel 7 – I kapitlet presenteras resultatet

Kapitel 8 – I kapitlet analyseras den insamlade empirin

Kapitel 9 – Sammanfattning av ämnet

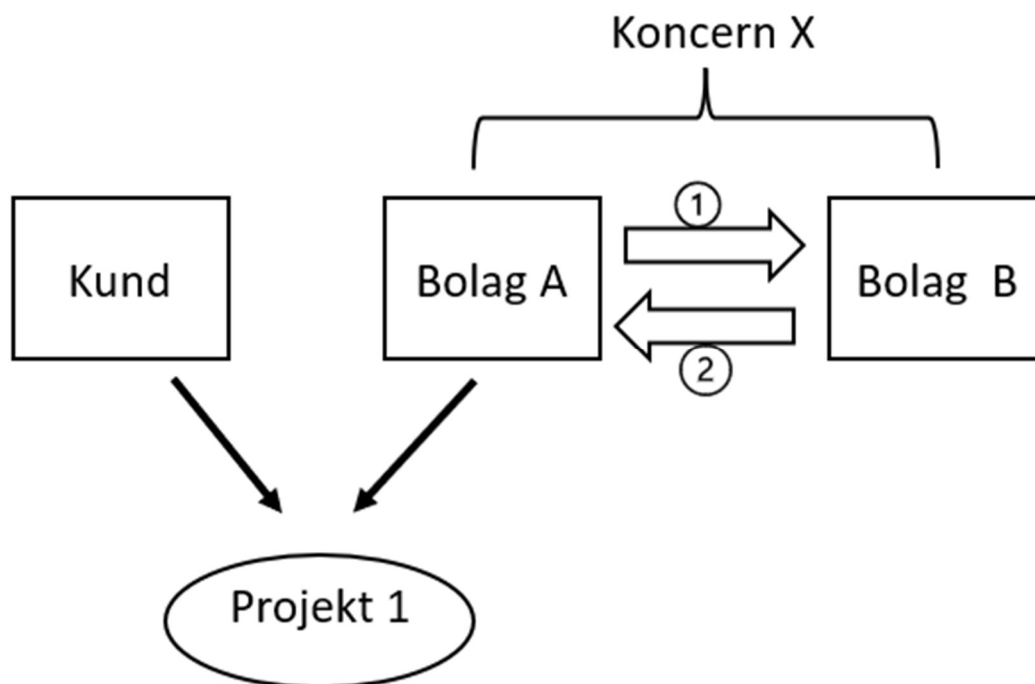
Kapitel 10 – Litteraturförteckning

2 Internfakturering

I detta kapitel redogörs vad internfakturering betyder.

Internfakturering är en internttransaktion inom en koncern. En koncern består av flera olika bolag och dessa bolag kan ha olika avdelningar. Dessa olika bolag och avdelningar inom en koncern samarbetar med varandra, exempelvis genom tjänster eller produkter. I en situation då ett bolag har utfört en tjänst till ett annat bolag inom samma koncern görs en intern faktura, så att bolaget som erbjudit tjänsten får intäkter för tjänsten och bolaget som tagit emot tjänsten står för kostnaderna för denna tjänst. (Intercompany invoicing overview, 2022)

Exempel: Bolag A inom koncern X utför ett projekt med en kund. Bolag A har inte tillräckligt med resurser för att utföra projektet, pil 1 illustrerar att Bolag A lånar resurser från Bolag B. Pil 2 illustrerar att Bolag B skickar en internfaktura åt Bolag A för de lånade resurserna. Fakturan som Bolag B skickar till Bolag A är en intern faktura.

Figur 1: Internfaktureringens exempel

Internfakturering innebär i praktiken fakturering av exempelvis tjänster till ett bolag inom samma koncern. När man fakturerar internt för en prestation som utförts från ett bolag till ett annat inom en koncern, använder man sig av internprissättning. Intäkter och kostnader som uppstått genom internförsäljning inom en koncern skall inte redovisas i koncernens resultaträkning. Orsaken till att transaktionerna inte ska redovisas är att intäkterna och kostnaderna inte skulle uppkommit om verksamheten hade bedrivits inom en och samma verksamhet. Eftersom intäkterna och kostnaderna som uppstått av internförsäljningen inte har någon påverkan på koncernens resultat betyder det att internfaktureringen inte heller har någon ekonomisk påverkan på koncernens resultat i bokslutet. Koncernen använder sig alltså inte av interfakturering för att påverka resultatet i bokslutet, utan för att intäkterna och kostnaderna skall belasta rätt bolag inom koncernen. Eftersom internfaktureringen är en intern transaktion inom en koncern kan processen variera mellan olika koncerner. (Dansell & Phillips, 2020)

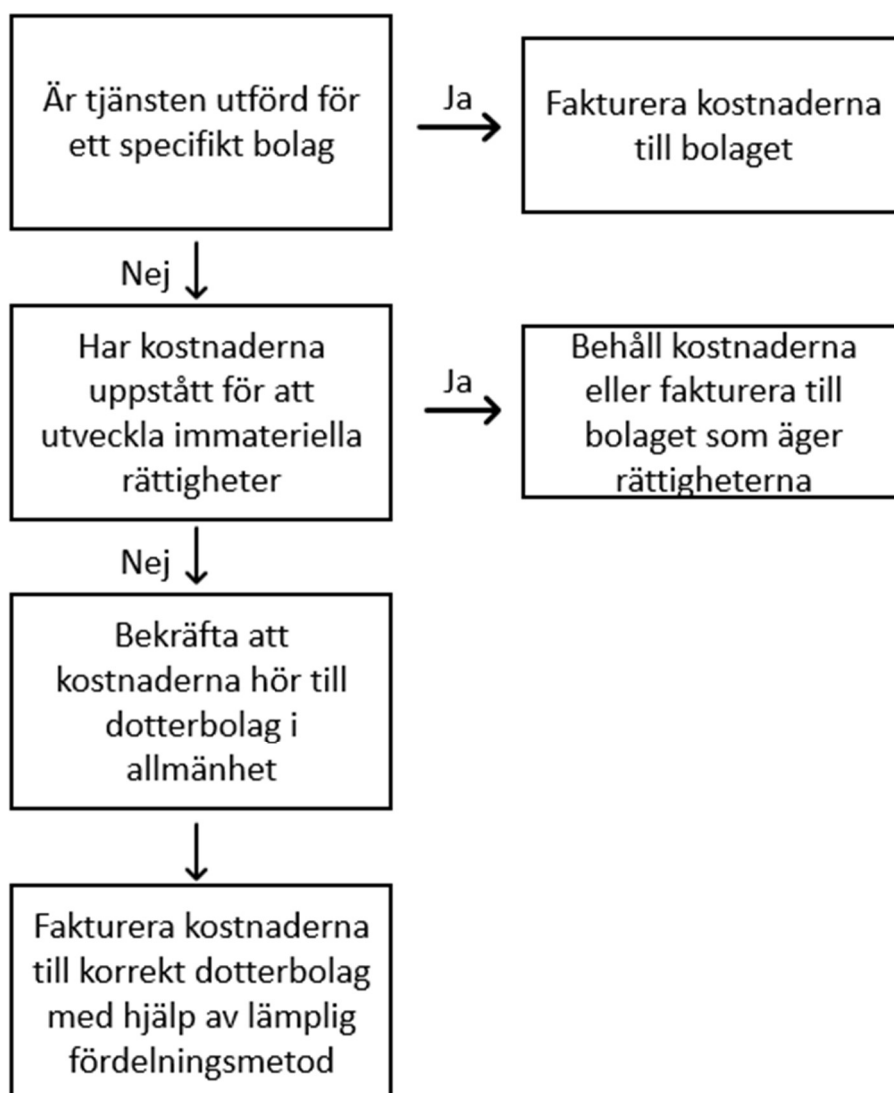
2.1 Vidarefakturering

I en koncern räcker det inte alltid att använda sig av internfakturering, ibland uppstår behovet att använda vidarefakturering. Om man inom en koncern använder sig av vidarefakturering mellan två bolag, räknas detta också som en internttransaktion. Vidarefakturering innebär att ett bolag fakturerar kostnader som bolaget stått för, till bolaget som kostnader egentligen hör till. Det finns tre olika slag av vidarefakturering: Vidarefakturering av egna kostnader, vidarefakturering av kostnader och genomfakturering. Vidarefakturering av egna kostnader innebär att bolaget som erbjudit en tjänst även fakturerar för kostnader som uppkommit i samband med att man utfört tjänsten, exempel på sådana kostnader är resekostnader eller dagtraktamente. Vidarefakturering av kostnader innebär att ett bolag har införskaffat exempelvis material åt ett annat bolag och betalar dessa. Genomfakturering innebär att Bolag A betalar en kostnad som egentligen hör till Bolag B. Bolag A debiterar sedan kostnaden till Bolag B. (Salomaa, 2023)

2.2 Internfaktureringen inom koncern X

Största delen av internfaktureringen inom koncernen sköts av tre heltidsanställda och en trainee. Koncernen gör kring 1000 interna fakturor i månaden. Interna kostnader som faktureras mellan bolagen inom koncernen består av projektrelaterade kostnader såsom material, lönekostnader samt rese- och boendekostnader. Dessa kostnader uppstår främst när ett bolag inom koncernen lånar resurser, såsom arbetstagare från ett annat bolag. Administrativa kostnader är även kostnader som internfaktureras mellan bolagen inom koncernen. Syftet med internfakturering är att rätt bolag skall stå för rätt kostnader inom en koncern, men det är inte alltid tydligt till vilket bolag kostnaderna hör. Koncernen följer olika riktlinjer för att få en tydligare uppfattning om vilket bolag skall stå för vilka kostnader.

Koncernens riktlinjer vem som skall stå för kostnaden:

Figur 2: Riktlinjer vem som skall stå för kostnaderna i koncern X

2.2.1 Om koncernen

Koncern X som studien är baserad på är en finländsk industrikoncern. Koncernens moderbolag är börsnoterat. Första bolaget inom koncernen grundades på 1800-talet. Koncernen består av ungefär 100 bolag, och har verksamhet i cirka 80 länder. Koncernen har kring 17 500 anställda runt om i världen. Företaget omsatte kring 6 miljarder euro år 2022. Koncernens verksamhetsområde består främst av marin- och energimarknaden, och fungerar som en leverantör av avancerade teknologier och livscykellösningar.

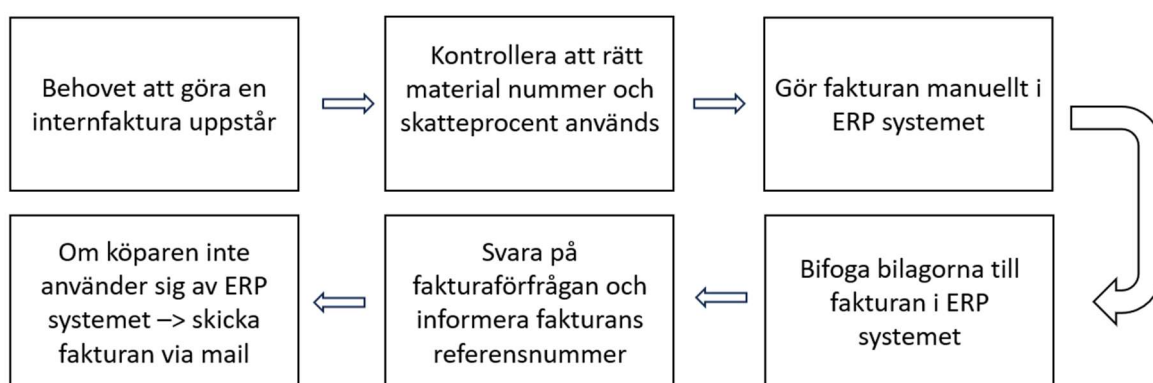
2.2.2 Internprissättningen inom koncern X

Koncernen har dokumenterade riktlinjer om kostnadsfördelning och internprissättning för interna transaktioner. Koncernen följer OECD:s riktlinjer för multinationella organisationer om internprissättning och armlängdsprincipen. I kapitel 3 redogörs vad internprissättning och armlängdsprincipen innebär.

2.2.3 Internfaktureringsprocessen i koncern X

Då en internfaktura görs är det en del saker personalen måste kontrollera före fakturan kan göras. Då en internfaktura görs måste personalen kontrollera att rätt kostnadskonto används. Personalen måste även kontrollera att fakturan har rätt skatteprocent. Bilden nedan visar hur det ser ut då en internfaktura görs.

Internfaktureringsprocess

Figur 3: Internfaktureringsprocessen i koncern X

3 Internprissättning

Internprissättning innebär prissättningen av interntransaktioner mellan bolag inom en koncern. Till dessa transaktioner räknas handel med varor och tjänster samt finansiering och användning av immateriell egendom (Vero, 2022). Internprissättningen generar inkomst till säljaren inom koncernen och belastar köparen med kostnader, detta påverkar båda parternas rörelseintäkter, men inte koncernens. När oberoende företag säljer varor eller tjänster mellan varandra bestäms priset baserat på marknadskrafter. När närstående företag säljer varor och tjänster mellan varandra baseras inte priset på marknadskrafterna på samma sätt som mellan oberoende företag, därför försöker närstående företag ofta återskapa ett marknadsmässigt pris (OECD, 2010). Internprissättning görs av skattemässiga orsaker men även för interna orsaker inom koncernen. Då internprissättning används på rätt sätt inom en organisation främjas hela organisationens prestation. En enkätstudie gjord av Ernst & Young år 2010 frågade multinationella organisationer från 25 olika länder om internprissättningens betydelse. 74% av moderbolagen och 76% av dotterbolagen ansåg att internprissättning är mycket viktigt och en kritisk del av verksamheten. Orsaken till detta är att organisationer kan spara stora summor pengar genom att använda sig av internprissättning. (Horngren, Datar, & Rajan, 2015)

I följande kapitel redogörs för de olika orsakerna för internprissättning, ur skattemässig synvinkel och ur koncernens synvinkel.

3.1 Internprissättning – skattemässiga orsaker

Koncernbolag är en del av samma helhet och därför är inte priset på transaktionerna fastställt enligt normalt marknadsbeteende, utan transaktionens pris fastställs inom koncernen. Koncerninterna transaktioner bör ha marknadsmässiga villkor, detta innebär att man bör använda samma prissättningsvillkor samt andra villkor som skulle användas vid transaktioner till oberoende företag. Målet med att använda marknadsmässiga villkor inom koncernbolag är att inkomsten ska vara den samma som vid transaktioner mellan oberoende företag samt att skatt betalas i rätt stat. Internprissättningen har en påverkan på koncernbolags beskattningsbara inkomst. Internprissättningen har även en väsentlig betydelse när det kommer till inkomstbeskattningen av koncernbolag, orsaken till detta är att priser som använts vid transaktioner inom koncernbolag har en inverkan på den beskattningsbara inkomsten eller koncernbolagens förlust. Internprissättning inverkar även ur inkomstbeskattningens synvinkel på i vilket land intäkterna och utgifterna för en

internationell koncern genereras, samt i vilket land den beskattningsbara inkomsten ska beskattas. Det finns alltså regleringar som gäller internprissättning i nationella bestämmelser men även i olika skatteavtal mellan stater som innehåller bestämmelser om länders beskattningsrätt i anknytning till olika interntransaktioner. Koncernbolagen ska kunna påvisa att priserna man använt inom koncernen motsvarar priser som används mellan oberoende parter. (Vero, 2022)

3.2 Internprissättning – koncerninterna orsaker

Inom en koncern användas internprissättning som ett medel för att se till att rätt bolag inom en koncern blir kostnadsbelastat för en internprestation som utförts av ett annat bolag inom samma koncern. Det finns olika orsaker varför man inom en koncern har nytta att använda sig av internprissättning, exempelvis kan internprissättning användas som ett styrmedel inom en organisation. Internprissättning fungerar som ett styrmedel genom att fungera som ett underlag för beslutsfattarna inom en koncern, eftersom om internpriserna är prissatta på rätt sätt kan beslutsfattarna avgöra om en prestation är lönsam att ha kvar inom verksamheten. Exempelvis om internpriset på en prestation motsvarar marknadspriset är det lätt att jämföra nyttan verksamheten får av prestationen jämfört med vad prestationen skulle kosta om den köptes av en utomstående leverantör, och därmed för beslutsfattarna reda på om det är lönsamt att ha kvar verksamheten inom koncernen eller inte. Internprissättning användes även för att motivera medarbetarna att tänka ekonomiskt, eftersom om internprestationerna vore gratis, skulle de troligtvis överutnyttjas vilket inte är ekonomiskt optimalt för koncernen. Om prestationerna har ett internpris överutnyttjas inte internprestationerna vilket främjar koncernens ekonomi. Internprissättning ger även möjlighet till en rättvisare bedömning av koncernens olika bolags och avdelningars resultat. (Ax, Johansson, & Kullvén, 2019)

3.3 Uträkning av internpriser

Det finns flera olika metoder som ledningen kan använda sig av när man räknar ut hur man ska prissätta internttransaktioner. Bland dessa metoder finns följande:

- Marknadsbaserad modell
- Kostnadsbaserad modell
- Hybrid modell

När man använder sig av en marknadsbaserad modell baserar man internpriset på vad produkten kostar på marknaden eller vad man skulle sälja produkten för till en extern part.

Vid användningen av en kostnadsbaserad modell kan man basera internpriset på tillverkningskostnaden av produkten man säljer, kostnaden kan inkludera fasta och rörliga kostnader samt kostnader relaterade till marknadsföring eller R&D. Internpriset som man använder sig av vid en kostnadsbaserad modell kan innehålla påslag eller en vinstmarginal som representerar avkastning på säljarens investeringar.

Hybrid modellen beaktar både marknadspriset samt tillverkningskostnaderna. När man baserar internpriset på både marknadspriset och tillverkningskostnaderna kan man använda sig av ett medeltal, det vill säga hur mycket de i medeltal kostar att tillverka och transportera produkten i fråga och kontrollera vad marknadspriset vore för produkten. När man använder sig av hybrid modellen är det möjligt för båda parterna att förhandla internpriset på produkten, detta sker främst om marknadspriset på produkten varierar mycket. (Horngren , Datar, & Rajan, 2015)

3.4 Armlängdsprincipen

OECD som står för The Organization for Economic Co-operation and Development har olika riktlinjer för multinationella företag. Bland dessa riktlinjer finns en genomgång av armlängdsprincipen samt hur den ska tillämpas. Armlängdsprincipen är en internationell princip som innebär att vid gränsöverskridande transaktioner mellan närstående företag skall motsvarande priser och andra villkor tillämpas som hade avtalats om i en motsvarande situation med ett oberoende företag. Multinationella företag försöker ofta använda sig av ett marknadsmässigt pris när de beslutar om sina interna priser, men det är inte alltid lätt eftersom marknadskrafterna fattas. Armlängdsprincipen är en standard som fastställer hur företag skall fastställa sina interna priser. Armlängdsprincipen är en standard som används av OECD:s medlemsländer för skattemässiga orsaker.

Enligt armlängdsprincipen behandlas bolag inom en multinationell organisation som separata bolag. Kärnan av armlängdsprincipen är att jämföra transaktioners karaktär gjorda mellan närstående företag med transaktioner som skulle uppstå mellan oberoende företag. Det är viktigt att påpeka att armlängdsprincipen inte handlar endast om priser utan även om att villkor mellan närstående företag skall motsvara villkor för oberoende företag. OECD:s medlemsländer har kommit överens om att armlängdsprincipen ska gälla när man använder sig av internprissättning mellan närstående företag eftersom det inte är externa marknadskrafter som styr villkoren mellan närstående företag på samma sätt som mellan oberoende företag. I riktlinjerna om armlängdsprincipen framgår det att skattemyndigheter inte ska utgå automatiskt från att företag som är närstående försöker manipulera sina vinster.

Olika anledningar har resulterat i att OECD:s medlemsländer har valt att ansluta sig till armlängdsprincipen. En viktig orsak är att principen medför att man försöker behandla företag i en multinationell koncern på samma sätt skattemässigt som oberoende företag. I och med att armlängdsprincipen leder till en likformig skattemässig behandling av närstående företag såsom för oberoende företag undviks skattefördelar- och nackdelar som annars skulle snedvrída konkurrenspositionerna för både oberoende företag och närstående företag. Armlängdsprincipen främjar även tillväxten av internationell handel och internationella investeringar. Faktum är att principen har fungerat effektivt i många fall. Det är även relativt enkelt att hitta jämförbara transaktioner eller fall där det är relevant att göra en jämförelse baserat på nyckeltal såsom vinstpåslag på kostnader, bruttomarginal eller nettovinstindikatorer. (OECD, 2010)

Det finns vissa faktorer som påverkar prissättningen mellan närstående företag. Skattehänsyn är en av faktorerna som kan ha en påverkan på internprissättningen såsom olika länders regler för tullvärderingar eller restriktioner relaterade till valuta och pris. Utöver skattehänsyns faktorer kan även krav inom koncernen påverka prissättningen såsom kassaflödeskrav eller avkastningskrav från aktieägarna om koncernen är börsnoterat. Även om företag som är en del av en multinationell koncern ingår förhandlingar med varandra som om de vore oberoende, är det ändå inte en garanti på att transaktionerna följer armlängdsprincipen eftersom intressegemenskapen mellan företagen kan påverka förhandlingsresultatet.

Det finns många fördelar med armlängdsprincipen och även om OECD har en genomgång av armlängdsprincipen och vägledning om hur den skall tillämpas finns det ändå fall där det är svårt att använda sig av principen. Exempelvis uppstår svårigheter inom koncerner som bedriver integrerad tillverkning av högspecialiserade produkter. Verksamheter som har unika immateriella tillgångar eller erbjuder specialiserade tjänster har svårigheter att tillämpa armlängdsprincipen. Transaktioner som finns mellan närstående företag men som inte förekommer mellan oberoende företag orsakar svårigheter vid tillämpningen av armlängdsprincipen, eftersom man använder sig av information om transaktioner mellan oberoende företag för att göra bedömningar som är armlängdsmässiga. Det är därför viktigt att komma ihåg att det krävs gott omdöme från både företag och skattemyndigheter när man använder sig av internprissättning. (Skatteverket, 2023)

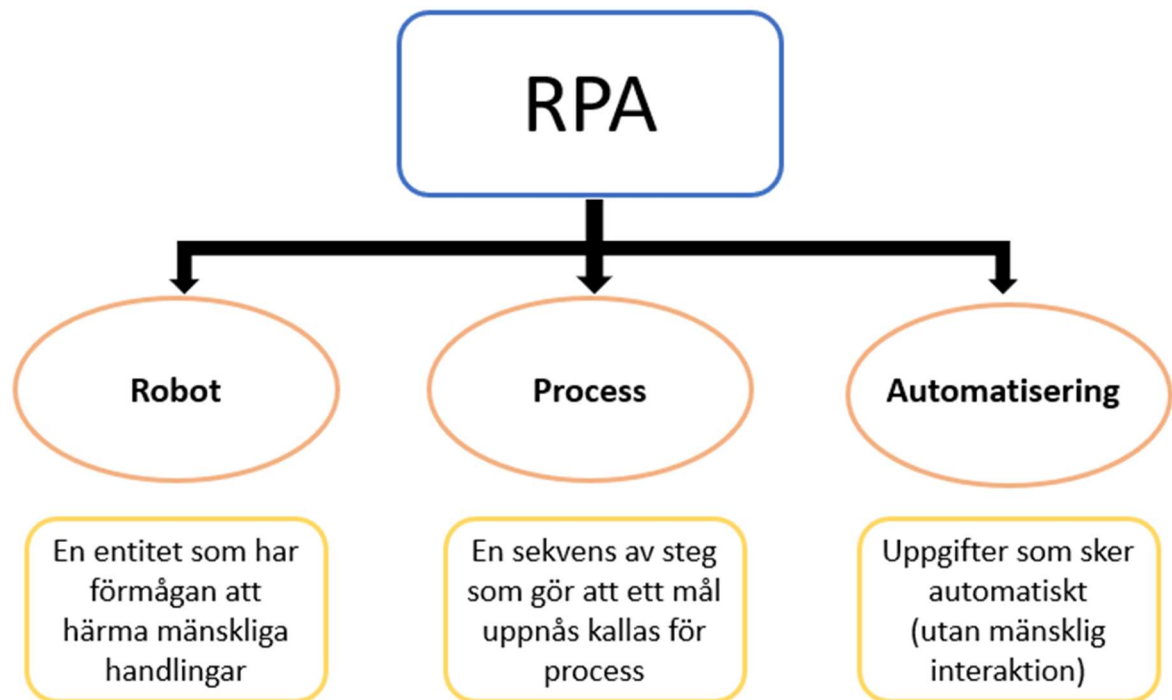
Skattemyndigheter kontrollerar jämförbarheten mellan interntransaktioner med transaktioner mellan oberoende företag. Skattemyndigheter kontrollerar även att organisationen använt sig av den mest tilläpade metoden för att fastställa internpriser. Om armlängdsprincipen inte är tilläpade på rätt sätt kan detta resultera i justering av vinster och skatt som bolagen måste betala. (OECD, 2010)

4 RPA

I detta kapitel kommer jag förklara vad RPA innebär samt hur RPA används för att automatisera arbetsuppgifter.

4.1 Vad är RPA?

RPA står för Robotic Process Automation och kallas på svenska för robotiserad processautomatisering. RPA är en mjukvaruteknik som används för att bygga och hantera robotar som efterliknar mänskliga handlingar. Robotarna kan integrera med digitala system och kan förstå vad som finns på en skärm, utföra rätt tangenttryckningar, identifiera och hämta data. (UiPath, u.d.)

Figur 4: Förklaring av RPA

4.2 Vad används RPA till?

RPA kan användas för att automatisera eller digitalisera arbetsuppgifter som är rutinmässiga.

Främst används RPA för att automatisera arbetsuppgifter som är:

- Repetitiva
- Utförs enligt givna regler och rutiner
- Arbetsintensiva
- Triggade av elektronisk input

Arbetsuppgifter med dessa egenskaper kan exempelvis vara kontering av fakturor, reglering av skulder och fordringar mellan koncernbolag och internkontroll. Detta innebär att automatisera arbetsmoment relaterade till internfakturerings med hjälp av RPA är passande. (pwc, u.d.)

RPA roboten fungerar på det viset att den simulerar samma tangenttryckningar och klick i samma applikationer som människan. När man automatiserar med hjälp av RPA instruerar man roboten att utföra uppgifter enligt regler för varje moment i ett arbetsflöde. Detta kan innebära att flytta information från ett formulär till ett dokument eller kopiera information från utvalda kolumner i ett kalkylark. (Stenlund, 2021)

4.3 Fördelar med RPA

Det finns olika fördelar med RPA vilket resulterar i att företag väljer att använda sig av robotiserad processautomatisering. Fördelar med RPA är bland annat att automatiseringen effektiviserar arbetsflöden, vilket ökar lönsamheten och flexibiliteten. Med hjälp av RPA minskar kostnaderna och förbättrar företagsnyckeltal. Automatiseringen resulterar i mer tillfredsställda anställda och ökar deras engagemang samt produktivitet eftersom man med hjälp av RPA gör sig av med vardagliga repetitiva arbetsuppgifter och ger möjlighet för de anställda att fokusera på mer stimulerande arbetsuppgifter. Andra fördelar med RPA är att det går snabbt att implementera samt att man inte behöver göra några ändringar i den befintliga infrastrukturen eftersom RPA härmar det mänskliga beteendet. Genom att använda sig av RPA minskar mängden mänskliga misstag. (UiPath, u.d.)

4.4 Skillnaden mellan RPA och AI

Det finns en del aspekter som skiljer sig åt mellan Robotiserad Processautomatisering och Artificiell Intelligens. För att kunna använda sig av RPA måste man programmera roboten för att utföra uppgiften, detta görs genom att en mänsklig expert kodar exempelvis ett script i ett system. AI kan däremot tränas att automatisera arbete genom mönsterigenkänning, AI kan även hantera språk och ostrukturerat data vilket en RPA robot inte kan. AI kan även reagera på olika förändringar samt anpassa sig till dessa förändringar och lära sig det nya sättet, medan RPA inte kan reagera på dessa förändringar. (Stenlund, 2021)

4.5 UiPath

Det finns flera olika leverantörer av RPA, men i detta arbete kommer jag endast berätta om UiPath eftersom det är leverantören som koncern X använder. UiPath är ett It-företag grundat 2005 i Rumänien och blev börsnoterat år 2021. UiPath ger sina kunder verktygen för att kunna bygga sina egna applikationer som de sedan kan använda för att automatisera olika processer. (UiPath, u.d.)

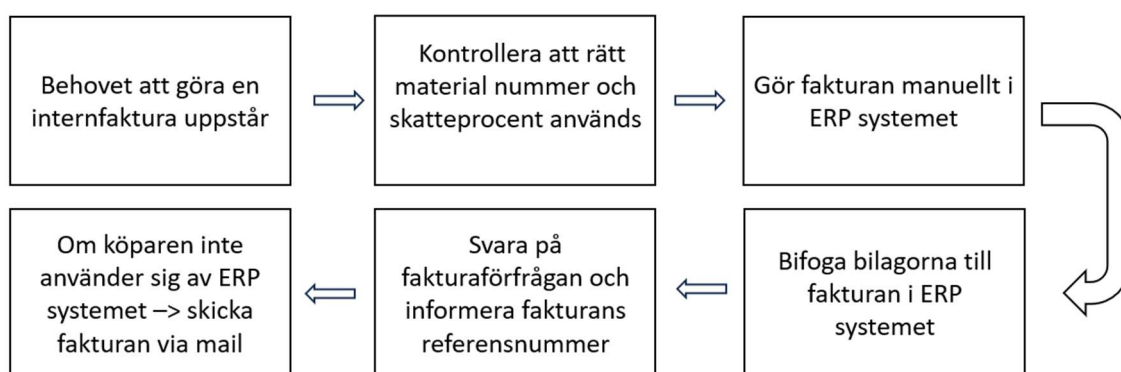
4.6 Användningen av RPA i koncern X

Koncern X använder RPA för att automatisera arbetsuppgifter som hör till internfakturering. Arbetsuppgifter som har automatiserats med hjälp av RPA är repetitiva, utförs enligt givna regler och rutiner och är därför väl anpassade för att göras med hjälp av RPA. Det löns att påpeka att även om delar av internfaktureringsprocessen är lämpad för att automatiseras med hjälp av RPA, så är det inte möjligt att automatisera hela processen. Hela processen går inte att automatiseras eftersom internfakturering måste göras enligt specifika regler och följa olika skatteregler. För att säkerställa att dessa regler och lagar följs måste de anställda kontrollera att informationen på fakturan är korrekt före roboten gör fakturan.

Fastän koncernen har automatiserat arbetsuppgifter relaterade till internfaktureringsprocessen, betyder detta inte att alla interna fakturor görs med hjälp av RPA. Orsaken till att alla fakturor inte görs med hjälp av RPA är att det inte alltid är lönsamt, exempelvis om endast en faktura skall göras, går det snabbare att göra den manuellt än via roboten. De anställda som sköter internfaktureringsprocessen väljer ifall fakturan görs manuellt eller med hjälp av RPA från fall till fall. Fakturorna kan göras helt manuellt, halv-automatiserat och automatiserat med hjälp av RPA-teknik. När en faktura görs halv-automatiserat innebär det att de anställda använder sig av ett makro som gör själva fakturan i ERP-systemet. Ett makro är inspelningar av musklickningar och tangenttryckningar som används för att automatisera repetitiva arbetsuppgifter.

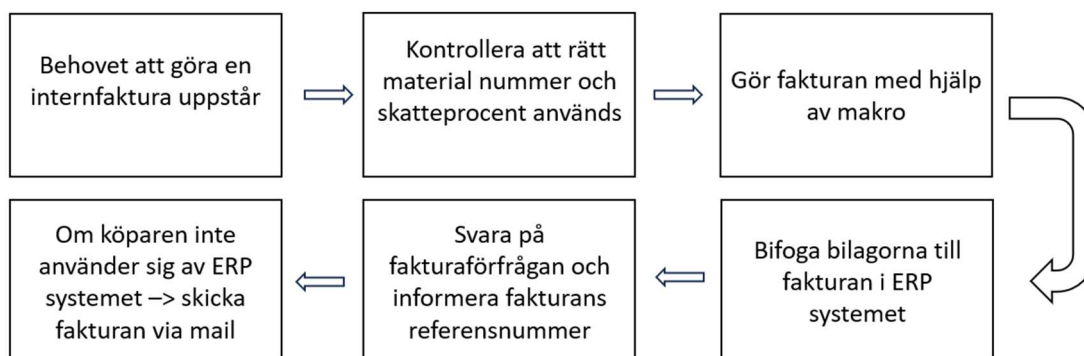
Bilderna nedan visar hur fakturan görs manuellt, halv-automatiserat eller helt automatiserat med hjälp av RPA-teknik.

Internfaktureringsprocess – Manuellt utförande

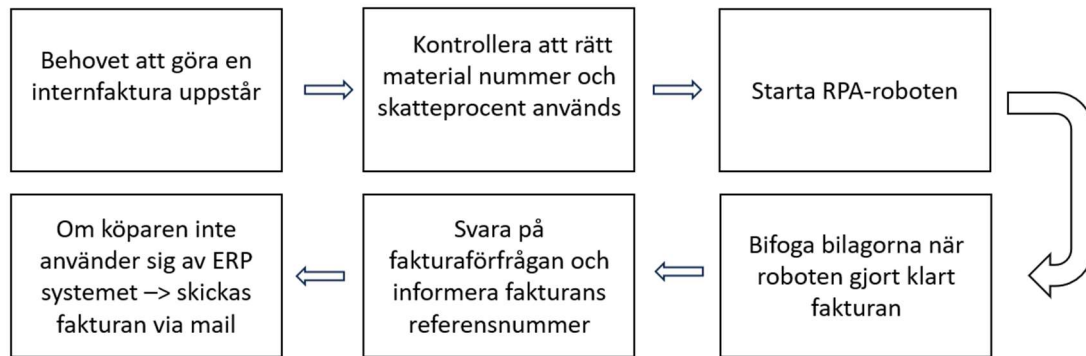
Figur 5: Internfaktureringsprocessen vid manuellt utförande

Internfaktureringsprocess – Halv-automatiserat

Figur 6: Internfaktureringsprocessen vid halv-automatiserat utförande

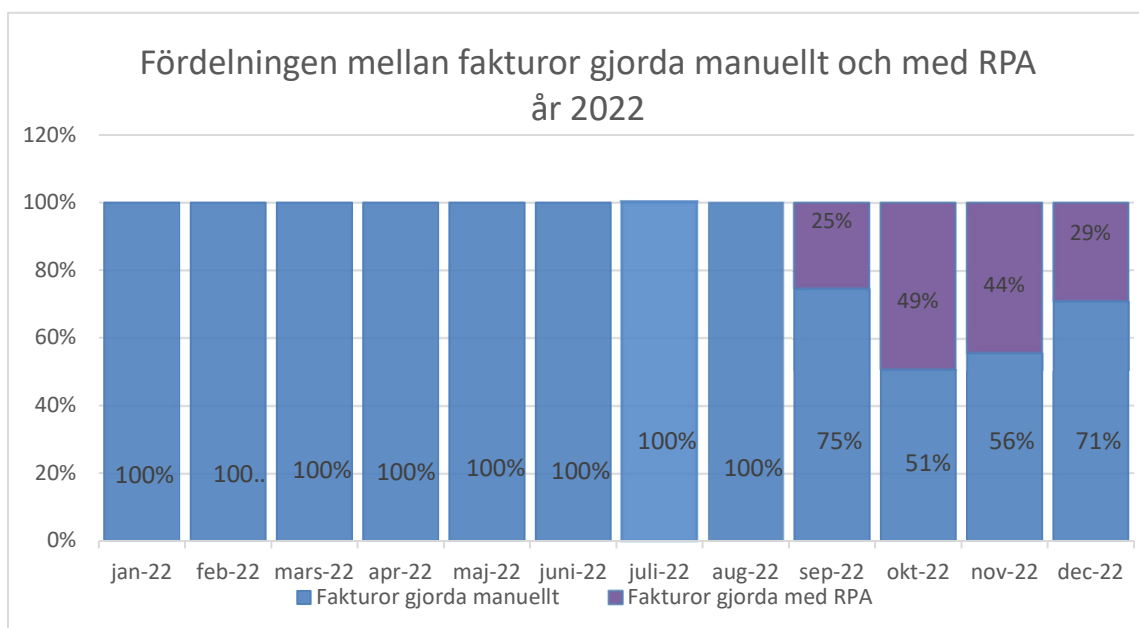
Internfaktureringsprocess – Utförd av RPA

Figur 7: Internfaktureringsprocessen utförd av RPA

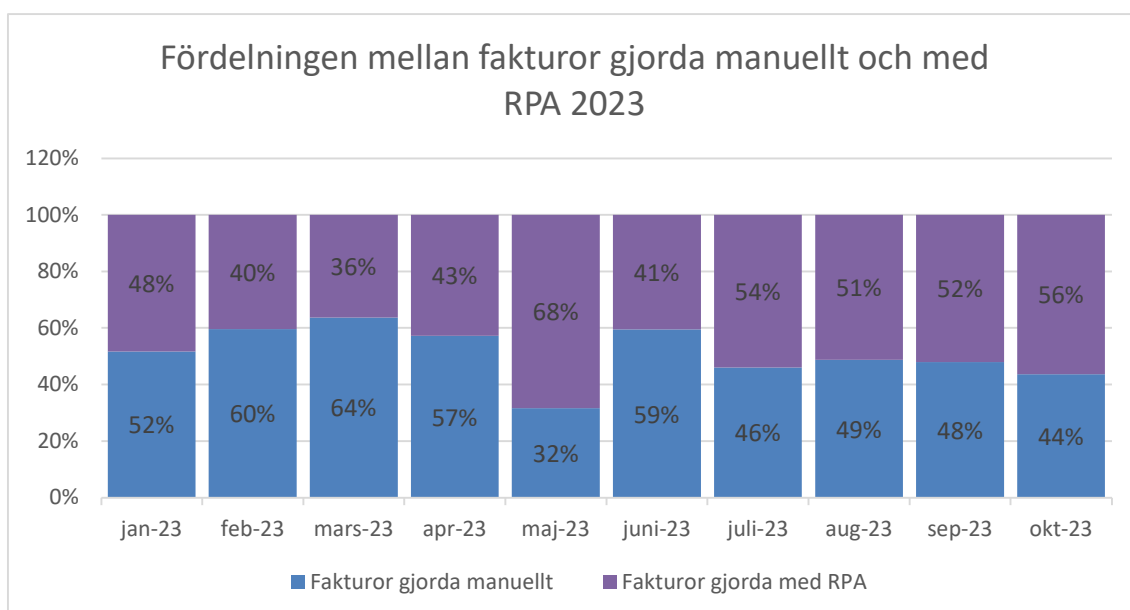
4.6.1 Utvecklingen av användningen av RPA i koncern X

Koncernen har relativt nyligen börjat använda sig av RPA inom internfakturering. Testningsfasen för roboten som används inom internfakturering inleddes i början av 2022. I slutet av året började roboten användas och användningen ökade gradvis. Nu görs ungefär 50 procent av internfakturorna med hjälp av roboten.

Diagrammen nedan illustrerar fördelningen mellan manuellt gjorda fakturor år 2022 & 2023.

Figur 8: Diagram som visar fördelningen av fakturor gjorda manuellt och med RPA

Figur 9: Diagram som visar fördelningen av fakturor gjorda manuellt och med RPA

5 Kompetenser

I detta kapitel kommer jag redogöra för vilka kompetenser som är nödvändiga vid internfakturering och som en användare av RPA-teknik. Jag kommer även ta upp hur bokförarens roll ändras i och med automatisering av arbetsuppgifter med tekniker såsom RPA.

5.1 Bokförarens traditionella roll

Bokförare har tidigare haft roller i företag som ansvarat om olika arbetsuppgifter inom ekonomiförvaltning. Som bokförare kan man ha flertal olika roller inom en organisation. Beroende på rollen kan arbetsuppgifterna variera, men typiska arbetsuppgifter för en bokförare kan bland annat vara transaktionsbearbetning och förberedande av finansiella rapporter eller fakturering och bokföring. Bokförare har även setts som resultatförvaltare och informationsleverantörer för beslutsfattare och intressenter inom ett företag. Nu mera anses utförandet av transaktionsaktiviteter och att kontrollera siffror och standardrapporter, genererar endast ett begränsat mervärde för flertal företag, detta i och med att alltmer uppgifter som utförs av bokförare automatiseras, vilket leder till att beslutsfattare får tag på information om prestationer och resultat automatiskt eller kan ta reda på denna information ur olika rapporter i ett ERP system, vilket man tidigare behövde bokförare till. RPA är en teknik som används för att automatisera olika processer som hör till ekonomiförvaltning och detta har en direkt eller indirekt påverkan på arbetsuppgifterna och kompetenser som behövs för att utföra dessa uppgifter, och har därmed en påverkan på bokförarens roll. I och med den pågående automatiseringen minskar bokförarens traditionella roll, transaktionsbearbetning och utarbetande av finansiella rapporter övergår till en roll som affärspartner och konsult. Som affärspartner och konsult förväntas bokförare ge råd om skatteplanering, ge råd om bokslut och kontrollera att organisationens mål uppnås. (Czaenecki & Fettke, 2021)

5.2 Förändringar i bokförarens roll

Automatisering av arbetsuppgifter har blivit allt vanligare, detta leder till olika förändringar i arbetsuppgifter och arbetssätt. RPA används främst för att automatisera arbetsuppgifter som är repetitiva och utförs enligt ett mönster, detta leder till att arbetsuppgifter bokförare vanligtvis utför, ersätts av robotar och i framtiden kan en stor del av dessa uppgifter eller alla göras av robotar. Detta leder till att en bokförarens roll i ett företag förändras, och därmed även kompetenserna som behövs. Doktoranderna El-Sayed och Youssef påpekar i deras litteraturstudie att bokförarnas roll kommer förändras mer till en affärspartner, denna förändring kommer troligtvis ske inom en nära framtid. Doktoranden Lawson nämner i sin artikel att bokförarens roll kommer i framtiden bestå av att förse beslutsfattarna med affärsinsikt och fungera som en strategiskt orienterad affärspartner (Czaenecki & Fettke, 2021; El-Sayed & Youssef, 2015; Lawson, 2019).

Vid sidan av bokförarens traditionella roll har det även dykt upp nya roller, som kommer vara nödvändiga då automatiseringen tar fart. I en av dessa roller har bokförare som uppgift att säkerställa att företagets riktlinjer följs, såsom riktlinjer för resekostnader. I denna roll skall bokförare även definiera företagets nyckeltal. I den andra rollen har bokförare som uppgift att följa med nya trender, teknologier och processer inom ekonomiförvaltning såsom RPA. Till uppgifterna hör även att kontrollera exempelvis RPA-teknikens portabilitet och tillämpbarhet för särskilda processer inom ekonomiförvaltning. DHL är ett exempel på ett företag som har introducerat nya roller inom ekonomiförvaltningen, i dessa roller håller de anställda koll på olika aspekter av RPA. Arbetsuppgifterna i dessa roller är exempelvis att övervaka och kontrollera processen som blivit automatiserad samt underhålla etablerade RPA-lösningar. (Czaenecki & Fettke, 2021)

5.3 Kompetenser som behövs vid internfakturering

De anställda i koncern X som jobbar med internfakturering behöver vissa kompetenser för att kunna göra internfakturer. Först och främst måste personalen ha kunskap om vilket bokföringskonto som skall användas för olika kostnader. Personalen behöver även ha kompetens om regler kring internfakturering och internprissättning för att kunna göra fakturorna på korrekt sätt. Personalen behöver dessutom ha kompetens om skatteregler som gäller i olika länder för att säkerställa att fakturan har korrekt skatteprocent.

5.4 Kompetenser som behövs i framtiden

Automatiseringen och implementeringen av RPA leder till att kompetenskraven ändras och bokförare behöver kompetenser som inte varit aktuella tidigare. Beroende på vilken roll bokförare har i företaget varierar även kraven på kompetenserna. Som tidigare nämnt antas bokförarens traditionella roll övergå mot en roll som affärspartner, i denna roll behövs kompetenser såsom analytisk- och kommunikativförmåga, bokförare behöver ha en förståelse för företagets affärsmodell, vara problemlösningsorienterade och ha ett kritiskt tankesätt. Bokförare som jobbar med RPA behöver ha grundläggande kunskap och förståelse om denna automatiseringsteknik. Det är nödvändigt att ha kunskap om RPA och en förståelse för vilka tillämpningsmöjligheter och begränsningar det finns med RPA, för att kunna använda och arbeta med tekniken effektivt. Institute for Management Accountants vilket är en organisation för de som jobbar inom ekonomibranschen, har i sitt ramverk angett att bokförare bör ha en förståelse för potentiella tillämpningar av nya teknologier, såsom RPA. Den påstådda rollförskjutningen inom ekonomibranschen som är en följd av digitaliseringen och automatiseringen med hjälp av metoder som RPA och förändringarna i kompetenskraven som medföljer denna rollförskjutning, märks ännu inte på den breda arbetsmarknaden, såsom i jobbbannonser eller kompetensprofiler i professionella sociala nätverk. (Czaenecki & Fettke, 2021)

6 Empiri

I detta kapitel presenteras arbetets empiriska del, som utfördes i två olika delar. Första delen av empirin bestod av en intervju med koncernen internprissättningsexpert. Den andra delen av empirin utfördes genom att intervjua en del av personalen som jobbar med internfaktureringen inom koncernen.

6.1 Undersökningsmetod

I arbetet användes en kvalitativ forskningsmetod, i form av två olika intervjuer för att utföra datainsamlingen. En kvalitativ metod valdes för att ge respondenterna möjlighet att berätta och beskriva om sina åsikter och upplevelser och då är en kvalitativ metod mest lämpad. Jag hörde av mig till personerna som jobbar med internfakturering inom koncernen och frågade om de ville ställa upp på intervjuer, vi bestämde att intervjuerna skulle ske via en fysisk intervju. Koncernens internprissättningsexpert svarade på frågorna via en virtuell intervju.

6.2 Datainsamling

Datainsamlingen bestod av två olika intervjuer. Ena intervjun var med koncernens internprissättningsexpert. Den andra intervjun var med tre anställda som sköter internfaktureringen inom koncernen. Respondenterna fick ta del av frågorna före intervjuerna utfördes. I studien kommer respondenternas hållas anonyma.

6.3 Presentation av respondenter

Nedan presenteras första intervjuens respondent:

Respondent, Internprissättningsexpert – Globala skatteteamet

Nedan presenteras den andra intervjuens respondenter:

Respondent 1, Expert – Administrativ fakturering

Respondent 2, Bokförare – Administrativ fakturering

Respondent 3, Bokförare – Administrativ fakturering

6.4 Presentation av frågorna

Den första intervjun bestod av 6 frågor. Frågorna var indelade i 3 olika kategorier, inledande frågor, frågor om internfakturering och frågor om internprissättning. Syftet med denna intervju var att få en bättre inblick i internfakturering och internprissättning, samt få en uppfattning om varför dessa är viktiga för koncerner.

Den andra intervjun bestod av 13 frågor. Frågorna var indelade i 3 olika kategorier, första kategorin bestod av inledande frågor där syftet var att ta reda på respondenternas titel, huvuduppgifter samt hur länge respondenterna jobbat inom branschen. Den andra kategorin bestod av frågor relaterade till RPA och internfakturering, där jag ville ta reda hur länge respondenterna använt sig av RPA, vilka för- och nackdelar de upplevt med RPA samt i vilka arbetsuppgifter RPA har underlättat mest samt vilka arbetsuppgifter som inte har automatiserats. Den tredje kategorin hade fokus på RPA och kompetens, där jag ville få reda på vilken påverkan användningen av RPA har haft på respondenternas kompetenser samt vilka kompetenser en användare av RPA behöver.

7 Resultat

I detta kapitel kommer respondenternas intervjusvar presenteras.

7.1 Första intervjun

Vad har du för titel och vilka är dina huvuduppgifter?

Respondenten har internprissättningsexpert som titel och har som uppgift att ansvara för koncernens internprissättning.

Hur länge har du jobbat i din roll?

Respondenten har jobbat i sin roll i över tio år.

Varför använder koncerner internfakturering?

En koncern består av flera olika företag, i koncern X:s fall är företagen belägna i olika länder och varje företag måste följa det egna landets lagar och egna landets skattemyndigheters regler. För att detta skall vara möjligt måste alla företag inom koncernen agera som de vore självständiga enheter och därför internfaktureras alla tjänster och försäljningar mellan de olika företagen inom koncernen. En annan orsak varför koncerner använder sig av internfakturering är för att säkerställa att alla kostnader och intäkter hamnar inom rätt företag inom en koncern.

Varför är internfakturering viktigt inom en koncern?

Internfakturering är viktigt inom en koncern för att säkerställa att kostnader och intäkter dokumenteras inom rätt bolag. Det är även viktigt för att säkerställa att bokföringsdokument skapas så att koncernen har bevis om att faktureringen blivit gjord för skattemässiga orsaker.

Varför använder koncerner internprissättning?

Koncerner använder sig av internprissättning främst för att kunna prissätta interna transaktioner såsom interna fakturor. Andra orsaker varför koncerner använder sig av internprissättning är för att säkerställa att interna transaktioner har ett marknadsmässigt pris för att undvika skattegranskningar och slippa betala eventuella extra skatter.

Varför är internprissättning viktigt inom en koncern?

Internprissättning är viktigt inom en koncern för att säkerställa att internttransaktioner följer skattemyndigheternas direktiv och andra lagar för att inte behöva göra justeringar i resultat och betala mer skatt. Genom att använda sig av internprissättning och internfakturering kan koncerner säkerställa att intäkten endast redovisas i ett företag och därmed slippa dubbelbeskattning.

7.2 Andra intervjun

Vad har du för titel och vilka är dina huvuduppgifter?

Respondent 1 har Expert som titel inom administrativ fakturering, hans huvuduppgifter är att se till att alla räkningar är gjorda samt att utveckla. Till respondentens uppgifter hör även att ta i beaktande nya krav och lagförändringar som påverkar internfakturering samt att förbättra kvaliteten på arbetet utfört av hans team.

Respondent 2 har bokförare som titel och hans huvuduppgifter är att göra interna fakturor.

Respondent 3 har titeln bokförare och hans huvuduppgifter är att göra interna fakturor, analysera fakturaförfrågningar och kontrollera att rätt kontonummer och kostnadsställen används när fakturorna görs. Till hans uppgifter hör även att göra förfrågningar att öppna nya kundkonton och öppna nya huvudbokskonton och se till att alla inställningar är korrekta för att fakturan skall kunna göras. Till hans uppgifter hör även att göra olika testningar när exempelvis ett nytt företag öppnas.

Hur länge har du jobbat med internfakturering?

Respondent 1 har jobbat med internfakturering i tio år.

Respondent 2 har jobbat med internfakturering sedan september 2022.

Respondent 3 har jobbat med internfakturering sedan september 2018.

Hur länge har RPA använts inom internfaktureringen?

I denna fråga är alla respondenters svar sammanfattat till ett svar.

RPA har använts inom internfaktureringen i koncernen sedan januari 2021, då automatiserades den första massfaktureringen, men roboten användes inte till andra fakturor utan bara till ett specifikt fall. I mars 2021 började testingsfasen för en robot som skickar ut mejl åt interna kunder när en faktura blivit gjord, i mejlet är fakturan bifogad som PDF-fil, denna robot började användas ordentligt i juni 2021. Denna robot skickar endast ut fakturan via mejl åt de bolag inom koncernen som inte använder sig av ERP-systemet. RPA roboten som personalen använder nu för att göra fakturor började utvecklas och testas i december 2021, under 2022 testades roboten och i slutet av året började mer fakturor göras med roboten, men då kontrollerades fortfarande många fakturor för att säkerställa att dom blivit korrekt gjorda. I januari 2023 började RPA roboten användas fullständigt och alla fall som var lönsamma att göra med hjälp av RPA roboten gjordes med den.

Vilka arbetsuppgifter hör till internfaktureringen?

I denna fråga är alla respondenters svar sammanfattat till ett svar.

Hur man får reda på informationen om fakturan som skall skapas kan variera beroende på hurudant fall det är frågan om, teamet har tre olika kategorier av fakturor, månatliga fakturor som görs varje månad med samma summa, fakturor som görs månatligen men summan varierar varje månad och kontrolleras då från en kostnadsrapport och till sist fakturor som skapas på basis av en förfrågan via mejl. Oavsett vilket av ovan nämnda fall det handlar om är utförandet eller momenten de samma.

Det första man ska göra är att kontrollera att alla faktureringsuppgifter stämmer överens med reglerna, såsom bokföringsregler och skatteregler. Efter det ska man mata in en försäljningsorder som är länkad till kostnadsstället. Då detta är gjort gör man fakturan i ERP systemet. När fakturan är klar bifogas eventuella bilagor.

Vilka arbetsuppgifter har inte automatiserats med hjälp av RPA?

I denna fråga är alla respondenters svar sammanfattat till ett svar.

I koncern x görs fortfarande en del fakturor manuellt. Som nämndes i ovanstående fråga kan fakturorna som teamet gör delas upp i tre olika kategorier. Fakturor som är månatliga och görs med samma summa varje månad, fakturor som är månatliga men summan som faktureras varierar och kontrolleras varje månad från kostnadsrapporter samt fakturor som görs på basis av en förfrågan. Av dessa tre kategorier är det två som inte har automatiserats helt och hållet ännu. Dessa är de månatliga fakturorna där summan kontrolleras varje månad och fakturor gjorda på basis av en mailförfrågan. Det finns dock undantag, ifall det kommer en fakturaförfrågan via mejl som är en massfakturering görs denna med hjälp av RPA roboten, samt vissa månatliga fakturor görs med hjälp av RPA ifall det är många fakturor som hör till ett och samma case.

Hur har användningen av RPA förändrat dina arbetsuppgifter och arbetsdagar?

Respondent 1 anser att hen nu sitter och jobbar mera med större Excelfiler och gör schablonerna och jobbar mer med utveckling. Respondenten har alltid jobbat mycket med utveckling och inte bara fakturering, men respondenten tror att hen gör fler räkningar nu än tidigare eftersom respondenten gör räkningar med roboten nu, som hen tidigare inte skulle ha gjort. Respondenten nämner även att hen haft mer tid att fokusera på automatiseringar speciellt under det gångna året.

Respondent 2 anser att det går mycket snabbare att göra fakturorna vilket leder till att de anställda har mera tid för annat eftersom de gör mindre fakturor manuellt. Respondenten säger att de har tid att göra fler fakturor eftersom de kan göra andra fakturor medans de väntar på att roboten skall göra klart de fakturor som den håller på med.

Respondent 3 anser att användningen av RPA har minskat arbetet som personalen måste utföra själva, eftersom när filen är ifylld är det bara att starta roboten och den gör arbetet åt dem. Hen upplever även att när RPA har börjat användas har personalen mer tid att ägna sig åt andra arbetsuppgifter. Respondenten påpekar även att teamet, som gör största delen av interna fakturorna inom koncernen, har tid att göra nya fall och det blir inte stressigt även om arbetsmängden ökar. Respondenten nämner även att samarbetet och kommunikationen mellan teamet som bygger robotarna har ökat i och med användningen av RPA.

I vilka arbetsuppgifter har implementeringen av RPA underlättat mest?

Respondent 1 anser att RPA har underlättat mest vid massfakturering eftersom man inte behöver sitta flera timmar längre med att göra dessa fakturor.

Respondent 2 anser att RPA har underlättat mest vid faktureringen eftersom de kan göra många fakturor på samma gång med RPA vilket skulle ta länge att göra manuellt, respondenten syftar mest på massfakturering.

Respondent 3 menar att RPA underlättat mest då det gäller återkommande fakturor som görs med samma summa varje månad och även när det gäller massfakturering där personalen måste göra hundra- eller tusentalsfakturor på en dag.

Vilka fördelar anser du att det finns men användningen av RPA-teknik inom internfaktureringen?

Respondent 1 tycker att en fördel med RPA är att få bort monotona arbetsuppgifter, men att man ändå inte kommer undan det monotona eftersom det kan bli enformigt att sitta och fylla i en större Excel-fil också, men den uppgiften är istället mer krävande vilket är mer motiverande att jobba med än att klicka på en och samma knapp år in och år ut.

Respondent 2 anser att en fördel med användningen av RPA-teknik är att de hinner göra fler fakturor och att användningen av RPA sparar tid. Respondenten tycker att en annan fördel är att man slipper repetitiva arbetsuppgifter och kan fokusera på mer krävande arbetsuppgifter. Respondenten upplever att man kommer undan mycket stress i och med att det inte tar lika lång tid göra stora mängder fakturor med RPA, som det skulle ta att göra dem manuellt.

Respondent 3 anser att största fördelen med användningen av RPA är tiden man sparar in och att medan roboten gör räkningarna kan personalen fokusera på andra arbetsuppgifter. Respondenten menar även att en fördel med att använda sig av RPA är att mängden mänskliga misstag minskar.

Vilka nackdelar anser du att det finns med användningen av RPA-teknik inom internfaktureringen?

Respondent 1 anser att en stor nackdel är när nya personer börjar jobba, eftersom det blir så mycket man måste lära sig på en gång och mycket information att ta in. Respondenten nämner även att något som kan ses som en nackdel är när man använder sig av RPA måste man vara mycket mera datakunnande än tidigare, då krävdes det att man kunde mycket om ekonomiförvaltning men nu måste man även förstå hur Excel fungerar. Det är även tidskrävande i början när automatiseringen är i en testingsfas men respondenten påpekar att detta gäller alla automatiseringar, inte enbart RPA och är något man inte kommer undan. En annan nackdel är om något går fel ser man det först när fakturan är gjord, men om man gjorde samma faktura manuellt skulle man troligtvis märka felet medan man gör fakturan och då har man möjlighet att reagera.

Respondent 2 anser att en nackdel med användningen av RPA är att det kan uppstå olika problem eller misstag och om man missar att fylla i en Excelfil korrekt kan man behöva korrigeras mycket. Respondenten upplever att en nackdel är att det finns många fält man måste fylla i och vara noggrann när man gör detta för ett misstag kan göra så att man måste korrigeras många fakturor. En annan nackdel som respondenten nämner är att roboten ibland kan krascha och då måste personalen utreda vilka fakturor som blivit gjorda och om de är korrekta, vilket är tidskrävande.

Respondent 3 anser att största nackdelarna med användningen av RPA märks i början före allt börjar fungera som det ska. Det tar tid att testa att allting går rätt till samt att se till att alla inställningar är korrekta. Det tar också tid att kontrollera räkningarna som roboten gjort så att det inte skett några misstag, samt ifall något misstag uppstått kräver det tid att fixa dessa misstag. Respondenten anser även att det gått mycket tid åt att förbereda filerna som nu används som schabloner.

Vilka andra arbetsuppgifter har ni i teamet haft möjlighet att fokusera på då tid frigjorts med hjälp av RPA-teknik?

Respondent 1 anser att hen haft tid att fokusera mer på utveckling. Respondenten har även haft mer tid att bygga makros som teamet också använder sig av för att underlätta att göra fakturor.

Respondent 2 säger att teamet haft tid att fokusera mer på utveckling och det har funnits tid för utvecklingsmöten där de har kunnat diskutera om framtida utvecklingar inom teamet, hur de kan utveckla arbetssättet men även på vilka arbetsuppgifter som skulle kunna börja skötas med hjälp av RPA för att underlätta för personalen.

Respondent 3 anser att teamet haft tid att fokusera på andra arbetsuppgifter såsom att uppdatera instruktioner. Teamet har även tid att fokusera på utveckling om exempelvis vilka arbetsuppgifter ännu skulle kunna automatiseras med hjälp av RPA.

Vilka kompetenser behöver du för att använda RPA-teknik inom internfakturering?

Respondent 1 anser att i deras teams fall är det Excelkunskap, med detta menar respondenten ändå att det är baskunskaper inom Excel man behöver, såsom dra och släpp funktionen. Respondenten nämner även att man behöver såklart fortfarande kunna internfaktureringsregler fastän man använder sig av RPA-teknik.

Respondent 2 anser att kompetenserna som hen behöver är om Excel, eftersom respondenten som användare endast behöver ladda upp filen till applikationen som används för att starta roboten och klicka på en knapp så att roboten startar. Respondenten upplever att hen som användare inte behöver ha någon särskild kunskap om RPA men att det vore roligt att ha mera kunskap om ämnet för att få en bättre förståelse för hur själva RPA processen fungerar.

Respondent 3 anser att det viktigaste kompetensen för att kunna använda RPA-teknik är kunskap om Excel. Detta eftersom personalen använder sig av Excel-bottnar som schabloner som de sedan fyller i med all information om fakturan, för att kunna göra detta när det handlar om stora mängder behöver man kunna Excel bra anser respondenten. Respondenten anser även att man behöver ha kunskap att analysera och organisera material när man använder sig av RPA för att lätt kunna fylla i rätt information i rätt fil i schablonen som roboten sedan använder sig av för att göra räkningarna. Respondenten anser att som

användare av RPA behöver man inte ha värst mycket kunskap om själva tekniken eller RPA processen, eftersom koncernen har en applikation där de laddar upp filen med all information som behövs för att göra räkningarna och klickar sedan på en knapp för att starta roboten.

Har du behövt lära dig något nytt i och med implementeringen av RPA, i sådant fall vad?

Respondent 1 har behövt lära sig mycket om kodning eftersom hen har byggt en robot själv. Respondenten gick några utbildningar för att lära sig om RPA och hur man bygger en RPA robot. Respondenten började från noll när hen började bygga roboten och det var vid vissa steg svårt att bygga roboten. Respondenten anser däremot inte att det har varit svårt att lära sig att använda roboten eftersom hen redan hade mycket kunskap om RPA när roboten började användas. Respondenten har lärt sig mycket om RPA och kodning på eget initiativ.

Respondent 2 anser att hen behövt lära sig mer om Excel, respondenten nämner att det var lite svårt till en början att veta hur man skall fylla i filen samt att vart filen skall laddas upp för att roboten skall kunna göra räkningarna och hur roboten startas. Respondenten har inte gått någon utbildning om RPA eller hur den användas utan hen har lärt sig hur man använder roboten i samband med inskolningen när respondenten började på hösten 2022.

Respondent 3 nämner att hen har behövt läsa på om UiPath, vilket är RPA leverantören koncernen i fråga använder sig av eftersom hen har byggt en egen robot. Respondenten har även deltagit i ett informationstillfälle om RPA och där lärt sig om grundkunskaperna. När RPA började användas inom internfakturering deltog respondenten även i ett introduktionstillfälle om hur roboten används. Respondenten nämner att Experten i teamet har lärt sig mera om RPA och det har därför varit lätt att fråga hen om hjälp vid behov. Respondenten säger att hen främst har lärt sig mer om Excel i och med implementeringen av RPA.

Har du upplevt några utmaningar med att lära dig använda RPA-teknik?

Respondent 1 tycker inte att hen upplevde några utmaningar med att lära sig att använda RPA-teknik.

Respondent 2 anser inte att hen upplevt några utmaningar med att lära sig använda RPA-teknik.

Respondent 3 upplever att hen upplevde några utmaningar i början då RPA började användas inom internfakturering och något problem uppstod eller fakturor blev felgjorda och behövde rättas till.

8 Analys

I detta kapitel kommer endast likheter i respondenternas svar från den andra intervjun analyseras, detta görs genom att sammanfatta intervjusvaren. Den första intervjus svar kommer inte analyseras eftersom intervjun endast hade en respondent. I kapitlet kommer jag även undersöka om det finns några samband mellan svaren och teorin som tagits upp tidigare i arbetet.

Mina två första frågor var inledande frågor och dessa var *”Vad har du för titel och vilka är dina huvuduppgifter?”* och *”Hur länge har du jobbat inom med internfakturering?”* med dessa frågor ville jag få reda på vilka uppgifter respondenterna utför dagligen samt få en uppfattning om respondenternas erfarenhet inom interfaktureringen. Hur länge respondenterna hade jobbat med interfakturering varierade från 1 till 10 år men huvuduppgifterna var väldigt liknande.

Efter de inledande frågorna fortsatte jag med fler inledande frågor som tillhörde kategorin om internfakturering och RPA, frågorna löd *”Vilka arbetsuppgifter hör till interfaktureringen?”* och *”Hur länge har RPA använts inom internfaktureringen?”*, här var syftet att få en uppfattning om hur internfaktureringen ser ut i koncern X samt hur länge RPA har använts inom interfaktureringen, RPA hade använts relativt kort stund inom internfaktureringen och användningen av roboten hade tagit fart ordentligt först i början av detta år. Frågan *”Vilka arbetsuppgifter har inte automatiserats med hjälp av RPA?”* ställdes för att få en uppfattning om vilken mängd uppgifter fortfarande görs manuellt. Det visade sig att en stor del av arbetsuppgifterna inte ännu automatiserats.

Frågan *”Hur har användningen av RPA förändrat dina arbetsuppgifter och arbetsdagar?”* ställdes för att få en uppfattning om hur automatiseringen påverkat personalens och deras vardag. Respondenternas svar varierade något, men en gemensam faktor var att de har haft mer tid att ägna sig åt andra uppgifter än tidigare. En respondent nämner att även om arbetsbördan ökar så räcker tiden bra till och det blir inte stressigt.

I frågan *”I vilka arbetsuppgifter har implementeringen av RPA underlättat mest?”* var respondenterna väldigt eniga om svaret, alla respondenter nämnde att RPA underlättat mest då det gäller massfakturering.

Då frågan ” *Vilka fördelar anser du att det finns men användningen av RPA-teknik inom internfaktureringen?* ” ställdes var det några fördelar som respondenterna var eniga om, men de påpekade även olika fördelar. Fördelen som största delen av respondenterna nämnde var att det sparar tid. Andra fördelar som nämndes var att man slipper repetitiva och monotona arbetsuppgifter och att användningen av RPA minskar på mängden mänskliga misstag samt att RPA minskar stressen.

Enligt UiPath är en av fördelarna att automatiseringen effektiviserar arbetsflöden, det går tydligt att se att respondenterna är av samma åsikt eftersom de tyckte att användningen av RPA sparar tid. Respondenterna nämnde även att genom att använda RPA slipper man monotona och repetitiva arbetsuppgifter, vilket är en fördel som UiPath också har pekat ut. UiPath påstår att genom att använda sig av RPA minskar mängden mänskliga misstag, detta nämnde även en av respondenterna. (UiPath, u.d.)

Respondenterna hade delvis avvikande svar till frågan ” *Vilka nackdelar anser du att det finns med användningen av RPA-teknik inom internfaktureringen?* ”. Nackdelar som nämndes var att olika problem eller misstag uppstår om man inte fyller i en fil korrekt, att roboten kraschar ibland och att åtgärda detta kan vara tidskrävande. En respondent anser att en nackdel är att det tar lång tid före allt börjar fungera som det ska, testningsskedet är tidskrävande då schablonerna skall förberedas och att alla räkningar som görs av roboten i början måste kontrolleras för att se till att de är korrekt gjorda. En annan nackdel som nämndes är att det är utmanande när en ny person börjar jobba eftersom mängden personen måste lära sig ökar. Det nämndes även att om ett misstag sker upptäcker inte roboten detta på samma sätt som en människa skulle om fakturan gjordes manuellt.

UiPath anser att en av fördelarna med RPA är att det går snabbt att implementera, en del av respondenterna var av annan åsikt eftersom de påpekade att det är tidskrävande och tar lång tid före allt börjar fungera som det ska. Som tidigare nämnt anser UiPath att en fördel med RPA är att mänskliga misstag minskar, vilket en respondent höll med om, men däremot påpekade en respondent att en nackdel är att om ett misstag sker upptäcker inte roboten det på samma sätt en människa skulle göra om fakturan görs manuellt.

Sista frågan som hörde till kategorin internfakturerings och RPA var ”*Vilka andra arbetsuppgifter har ni i teamet haft möjlighet att fokusera på då tid frigjorts med hjälp av RPA-teknik?*”. Respondenternas svar var eniga i denna fråga, de alla ansåg att de haft mer tid att fokusera på utveckling, bland annat hur användningen av RPA kan utvecklas i framtiden, vilka utvecklingsmöjligheter det finns för arbetsprocessen och uppdatera instruktioner.

Respondenternas svar kan kopplas till teorin, specifikt till fördelar med RPA, eftersom UiPath anser att användningen av RPA ger anställda en möjlighet att fokusera på mer krävande och stimulerande arbetsuppgifter eftersom man slipper repetitiva arbetsuppgifter. Respondenterna nämnde att de haft tid att fokusera mer på utveckling vilket kan ses som en mer krävande uppgift. (UiPath, u.d.)

De tre sista frågorna hörde till kategorin kompetens och RPA, där syftet var att ta reda på vilka kompetenser man behöver som användare av RPA, vilken påverkan RPA haft på personalens kompetenser och eventuella utmaningar som personalen upplevt i och med implementeringen av RPA.

I frågan ”*Vilka kompetenser behöver du för att använda RPA-teknik inom internfakturerings?*” hade respondenterna till en viss del eniga svar. Alla respondenter påpekade att för att kunna använda RPA-teknik inom internfakturerings behöver man kompetenser inom Excel, men att man fortfarande behöver kunna regler om internfakturerings. Andra kompetenser som nämndes är att kunna analysera och organisera data som man använder sig av för att fylla i en fil som skickas till roboten. Respondenterna är eniga om att som användare behöver man inte ha kunskap om RPA-teknik, men en respondent nämner att det vore roligt att ha mer kunskap om RPA för att ha en bättre förståelse hur processen fungerar.

Enligt författarna av boken *Robotic Process Automation* behöver en användare av RPA ha grundläggande kunskaper och förståelse för hur automatiseringstekniken fungerar samt veta om olika tillämpningsområden och begränsningar för att kunna använda RPA effektivt (Czaenecki & Fettke, 2021). Respondenterna var av annan åsikt, eftersom alla respondenter påpekade att de inte har behövt någon särskild kunskap om RPA för att kunna använda det. Respondenterna var eniga om att i deras fall för att kunna använda sig av RPA är kompetenser inom Excel det viktigaste.

Nästa fråga som ställdes var *"Har du behövt lära dig något nytt i och med implementeringen av RPA, i sådant fall vad?"*. I denna fråga hade respondenterna varierande svar, detta berodde delvis på hur mycket respondenterna själva har velat lära sig, samt vilken titel respondenten har och tillhörande arbetsuppgifter. En av respondenterna har gått fortbildningar och lärt sig grunderna om RPA och byggt robotar själv. En annan respondent har läst på om RPA och UiPath leverantören och deltagit i ett informationstillfälle och via detta lärt sig grundkunskaperna, samt lärt sig mera om Excel. En respondent har däremot inte läst på om RPA utan bara hur man startar roboten, respondenten har även lärt sig mer om Excel. Något alla respondenter nämnde är att som användare av RPA behöver man egentligen inte ha någon kunskap om RPA och hur processen fungerar.

Sista frågan som ställdes till respondenterna var *"Har du upplevt några utmaningar med att lära dig använda RPA-teknik?"*. Två av respondenterna berättade att de inte upplevt några utmaningar med att lära sig använda RPA-teknik. En av respondenterna berättade att hen upplevde en del utmaningar då RPA började användas, speciellt vid tillfällena då något fel uppstod med fakturorna som gjordes av roboten och de behövde rättas till.

8.1 Kritisk granskning

Jag anser att examensarbetets validitet är god, eftersom resultatet och teorin stöder varandra. Jag anser att reliabiliteten är god, eftersom respondenterna bestod av 3 av 4 anställda som jobbar med internfakturerings i koncern X. Svaren anses som pålitliga eftersom de kunde kopplas ihop med teorin.

9 Sammanfattning

Automatisering med hjälp av olika tekniker såsom RPA har blivit allt vanligare inom ekonomibranschen. Hur dessa automatiseringar påverkar arbetsgivares kunskapskrav på de anställda är ett aktuellt ämne. Målet med mitt examensarbete var att få svar på följande forskningsfrågor:

- Varför använder man sig av internfakturering inom koncerner?
- Vilka kompetenser behöver man som RPA användare?
- Vilka är för- och nackdelar med användningen av RPA inom internfaktureringen i koncernen?

Jag skall nu försöka besvara frågorna med hjälp av den insamlade empirin och teorin.

9.1 Varför använder man sig av internfakturering inom koncerner?

I teoridelen och den empiriska delen framkom det att koncerner använder sig av internfakturering på grund av flera olika orsaker. En orsak varför koncerner använder sig av internfakturering är för att kostnader och intäkter skall redovisas i rätt bolag inom koncernen. En annan orsak varför koncerner använder sig av internfakturering är för att kunna följa lagar och skattemyndigheters regler på korrekt sätt. För att koncerner med bolag i flera olika länder skall kunna följa alla länders lagar och skatteregler är det viktigt att kostnader och intäkter som uppstått inom koncernen redovisas i korrekt bolag för att säkerställa att det landets lagar och skatteregler används där bolaget är etablerat.

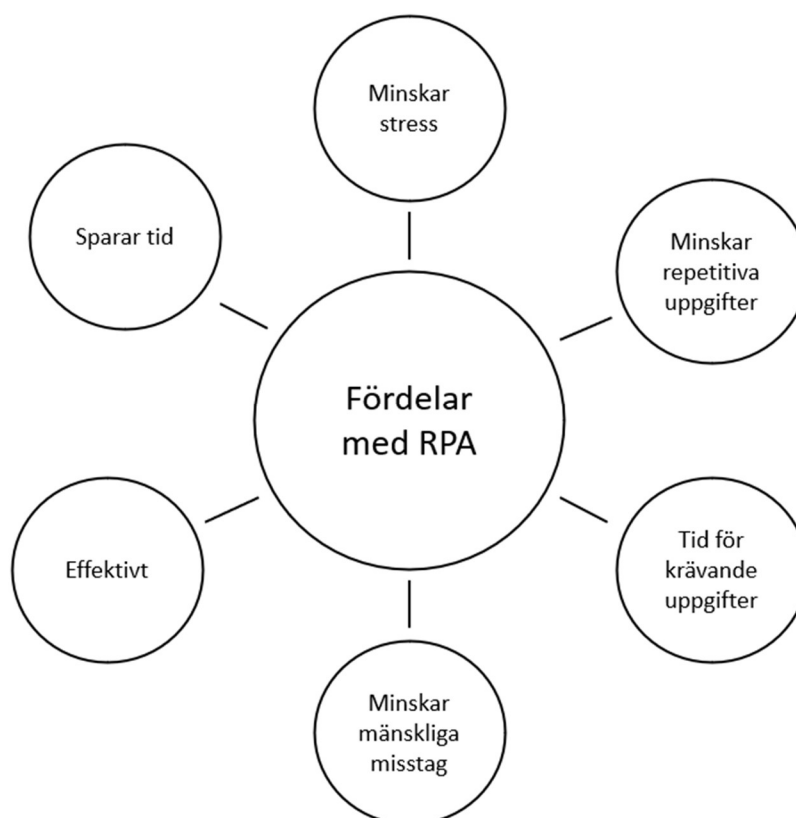
9.2 Vilka kompetenser behöver man som RPA användare?

I den empiriska delen framkom vilka kompetenser de anställda behöver för att använda sig av RPA-teknik inom internfakturering. Den viktigaste kompetensen för att kunna använda sig av RPA är IT-kunskap eftersom de anställda behöver kunna Excel. I empirin framkom även några andra kunskaper som behövs för att kunna använda sig av RPA-teknik, dessa kompetenser är analytisk förmåga och en förmåga att organisera material. Fastän RPA-teknik har börjat användas inom internfakturering behövs ändå kompetenser om hur man fakturerar samt regler gällande internfakturering. Genom att analysera respondenternas svar

och teorin går det att dra slutsatsen att kompetenser som behövs vid användning av RPA-teknik är IT-kunskaper.

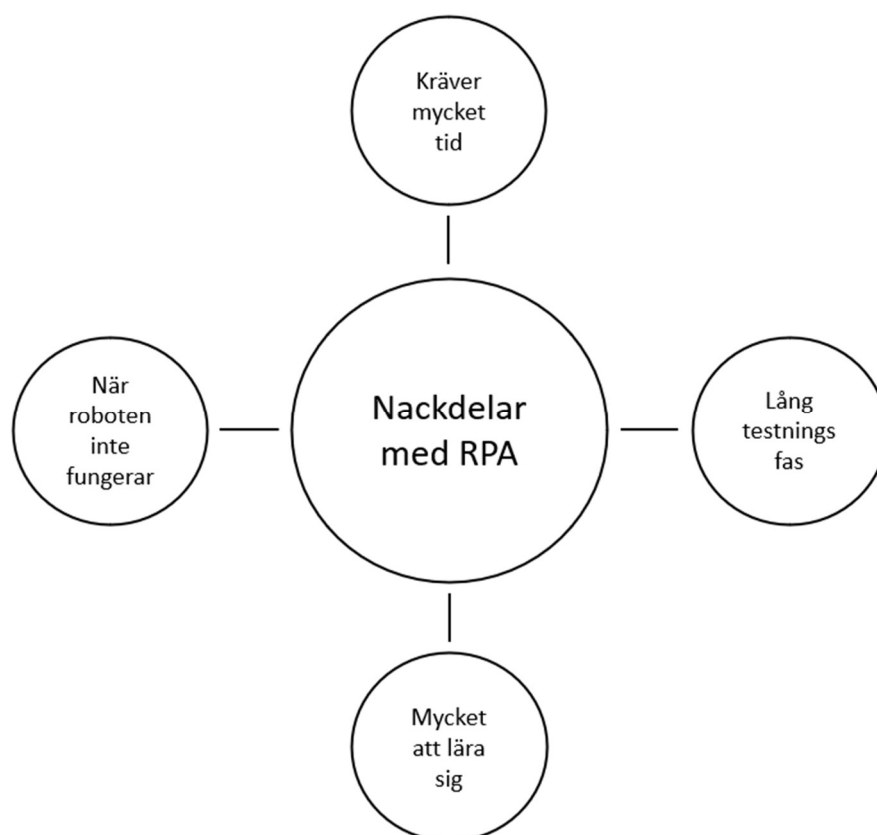
9.3 Vilka är för- och nackdelarna med användningen av RPA inom internfakturering?

I den empiriska delen framkommer olika fördelar med att använda RPA-teknik inom internfakturering enligt de anställda i koncern X. En del av respondenterna nämnde fördelar som även tagits upp i teoridelen av arbetet. Fördelarna som framkom är att RPA-teknik minskar det monotona arbetet och de anställda slipper repetitiva arbetsuppgifter. En annan fördel är att användningen av RPA-teknik effektiviserar arbetet och sparar tid. Andra fördelar som nämndes av respondenterna var att användningen av RPA minskar de anställdas stress samt minskar mängden mänskliga misstag.

Figur 10: Sammanfattning av fördelar med användningen av RPA

Respondenterna nämnde att de upplevt en del nackdelar med användningen av RPA. Den främsta nackdelen är att det är tidskrävande att få alla inställningar så att tekniken fungerar korrekt, samt att testningsfasen kräver mycket tid eftersom alla fakturor måste kontrolleras så att de blivit lätt gjorda. Andra nackdelar som framkom i den empiriska delen är att när nya anställda börjar jobba eftersom användningen av RPA ökar mängden den nya anställda behöver lära sig. En nackdel som även nämndes är när roboten kraschar eller något annat problem uppstår.

Figur 11: Sammanfattning av nackdelar med användningen av RPA

10 Litteraturförteckning

- Automatisering.* (den 31 Mars 2023). Hämtat från Sveriges Kommuner och Regioner: <https://skr.se/skr/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/datadrivenutveckling/automatisering.68666.html>
- Ax, C., Johansson, C., & Kullvén, H. (2019). Internprissättning. i *Den nya ekonomistyrningen* (ss. 362-377). Malmö: Liber Ekonomi.
- Bryman, A., & Bell, E. (2014). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*.
- Czaenecki, C., & Fettke, P. (2021). *Robotic Process Automation*. Berlin/Boston: Walter de Gruyter.
- Dansell, R., & Phillips, D. (2020). *Koncernredovisning i praktiken*.
- El-Sayed, H., & Youssef, M. (den 3 Augusti 2015). "Modes of mediation" for conceptualizing how different roles for accountants are made present. "*Modes of mediation" for conceptualizing how different roles for accountants are made present*.
- Horngren, C., Datar, S., & Rajan, M. (2015). *Cost Accounting A managerial Emphasis*.
- Intercompany invoicing overview.* (den 6 Mars 2022). Hämtat från Microsoft: learn.microsoft.com/en-us/dynamics365/project-operations/project-accounting/intercompany-invoicing-overview
- Lawson, R. (2019). New Competencies for Management Accountants. *CPA Journal*.
- OECD. (den 22 Juli 2010). *OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations*. Hämtat från Organisation for economic co-operation and development.
- pwc. (u.d.). *RPA*. Hämtat från pwc: https://www.pwc.se/rpa?utm_referrer=https%3A%2F%2Fblogg.pwc.se%2Fforetagarblogger%2Frpa
- Salomaa, P. (den 15 Maj 2023). Kuluveloitukset arvonlisäverotuksessa – omien kulujen veloitus, kulujen edelleenveloitus ja läpilaskutu. *Tilisanomat*.
- Skatteverket. (2023). *Armlängsprincipen*. Hämtat från Skatteverket: <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2023.13/347291.html>
- Stenlund, M. (den 10 Mars 2021). *Vad är RPA?* Hämtat från Visma: <https://www.visma.se/blogg/vad-ar-rpa-robotic-process-automation/>
- UiPath. (u.d.). *Robotic Process Automation*. Hämtat från UiPath: <https://www.uipath.com/rpa/robotic-process-automation>
- Vero. (2022). *Internprissättning*. Hämtat från Vero: <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/foretagsverksamhet/internprissattning/>

Bilaga 1 – Första intervjuens frågor

Inledande frågor:

Vad har du för titel och vilka är dina huvuduppgifter?

Hur länge har du jobbat i din roll?

Internfakturering:

Varför använder koncerner internfakturering?

Varför är internfakturering viktigt inom en koncern?

Internprissättning:

Varför använder koncerner internprissättning?

Varför är internprissättning viktigt inom en koncern?

Bilaga 2 – Andra intervjuens frågor

Inledande frågor:

Vad har du för titel och vilka är dina huvuduppgifter?

Hur länge har du jobbat med internfakturering?

Internfakturering och RPA:

Hur länge har RPA använts inom internfaktureringen?

Vilka arbetsuppgifter hör till internfaktureringen?

Vilka arbetsuppgifter har inte automatiserats med hjälp av RPA?

Hur har användningen av RPA förändrat dina arbetsuppgifter och arbetsdagar?

I vilka arbetsuppgifter har implementeringen av RPA underlättat mest?

Vilka fördelar anser du att det finns med implementeringen av RPA-teknik inom internfaktureringen?

Vilka nackdelar anser du att det finns med implementeringen av RPA inom internfaktureringen?

Vilka andra arbetsuppgifter har ni i teamet haft möjlighet att fokusera på då tid frigjorts med hjälp av RPA-teknik?

Kompetenser och RPA:

Vilka kompetenser behöver du för att använda RPA-teknik i internfakturering?

Har du behövt lära dig något nytt i och med implementeringen av RPA, i sådant fall vad?

Har du upplevt några utmaningar med att lära dig använda RPA-teknik?